

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET

☒: 1055 Budapest, Széchenyi rakpart 19.

☎: 1/441-6501 ☎: 06-1/441-6502

✉: titkarsag@repate.hu

🌐: www.repate.hu

Ügyszám: FRP/ 382 /2016/Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

149/2017. (VII. 6.) számú

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) panaszos¹ 2016. szeptember 30-án előterjesztett **panaszát** a 2017. július 6-án megtartott zárt ülésén hozott döntése alapján

á t t e s z i

az intézkedést foganatosító szerv – H. Rendőrkapitányság – vezetőjéhez.

A vizsgált ügyben alapjogot sértő intézkedés nem történt, valamint alapjogot sértő intézkedés nem állapítható meg.

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

A panaszos 2016. szeptember 30-án, elektronikus úton terjesztett elő panaszt a vele szemben 2016. szeptember 24-én foganatosított rendőri intézkedéssel kapcsolatban.

I.

1) A panaszos beadványában előadta, hogy 2016. szeptember 24-én 15 óra körül H. településen a négysávos * út jobb szélső sávjában haladt B. város felé. Észelve a gyalogátkelő helyet lassított. A főútra történő kihajtásnál a jobb oldalán egy rendőrautót észlelt, ráfigyelt, megállapította, hogy áll, ezért továbbhajtott. Pár perccel később ez a rendőrautó a Coop előtti parkolóban feltartóztatta, közölve, hogy elmulasztotta a gyalogátkelőhelyen az elsőbbség megadását, amelyet kamerával rögzítettek. A panaszos úgy vélte, hogy nem követett el szabálysértést és kérte a felvétel visszajátszását, ha az valóban azt mutatja, hogy megtörtént a szabálysértés, akkor nagyon figyelmetlen volt, valamit rosszul csinált. Ezt nem tudták megtenni, közölve, hogy még új az eszköz, nem tudják kezelni. Bizonyítás hiányában a panaszos nem akarta elfogadni a szabálysértés tényét. Ekkor lelki kényszert alkalmazva közölték, hogy két rendőr nem hazudik. Ezzel az érzést keltették a

¹ Az Rtv. 93/A. § (8) bekezdése értelmében a panaszos személyes adatait töröltük.

panaszosban, hogy bármi is a valós helyzet, úgyis a rendőrnek lesz igaza. Ezért a panaszos a bizonyítás ellenére kénytelen volt elismerni a szabálysértés tényét, mivel azt mondták, hogy a négysávos út panaszostól balra eső oldalán, a panaszostól 3 sáv távolságra lépett egy személy a gyalogátkelőre, akit csaknem elütött a panaszos. Jelzett személy kerékpárral, a főúttal párhuzamosan haladt a panaszostól balra eső negyedik sáv mellett, semmi jelét nem adva annak, hogy a gyalogátkelőre fog fordulni.

A rendőrautó a panaszos véleménye szerint két szempontból is rossz helyen állt. Egyrészt elvonta a járművezető figyelmét, hiszen bármikor kihajthatott a főútra, ezért a járművezetőnek meg kellett győződnie tevékenységéről. A panaszos szerint egyébként is a jobb oldali sáv jelenti a fokozott veszélyforrást, nem a bal oldali negyedik sáv. Másrészt 10-15 fokos szögben láttak rá a rendőrök a gyalogátkelőhelyre, ezért ebből a helyzetből nem lehet a távolságokat pontosan megítélni, könnyű a tévedés, pontatlanság, főleg mivel a gépjárműben ültek és a balra való kilátásukat gyéren telepített fák zavarták.

Ezen tisztázatlan körülmények miatt szeretné a panaszos a történetek kivizsgálását, főként, hogy a Rendőrségnek is tanulságot szolgáljon, a rendőr a felkészületlenségét ne lelki kényszerrel pótolja, úgy válassza meg a szolgálati helyét, hogy az ne vonja el a gépkocsivezető figyelmét, illetve a helyszínt objektív módon tudja figyelemmel kísérni.

A panaszos véleménye szerint az egész intézkedés azt a látszatot keltette, hogy a járőrt csak a pénzszerzés érdekli, annak az elvárásnak megfelelés, hogy tudott büntetni a szolgálatellátás során, ezt erősíti az általa elfoglalt szolgálati hely megválasztása.

A kerékpárt toló személy szerepe egyáltalán nem érdekelte, nem vizsgálta, hogy az körütekintően lépett-e a gyalogátkelőhelyre. Őt nem, de a gépkocsivezetőt meg lehet bírságotlani 15.000 forintra.

A panaszos leírja, hogy lehet, hogy amikor a rendőrautó elvonta a figyelmét, akkor fordult a kerékpáros a gyalogátkelőhelyre és mire elérte a panaszos a gyalogátkelőt, egy sávnyit előre haladhatott. Ekkorra azonban már kiesett a panaszos látóköréből.

A panaszos október 3-án panaszát postai úton is eljuttatta a Testületnek, melyben csatolta az intézkedés alapjául szolgáló helyzetről és helyszínről általa készített ábrát.

II.

A Testület a panasz alapos kivizsgálása, a tényállás pontosabb megismerése érdekében felvilágosítást kért az illetékes rendőri szervtől, valamint kérte az ügyel kapcsolatos rendőrségi dokumentumok és a konkrét kérdésekkel kapcsolatos rendőrségi álláspont megküldését. A rendelkezésre bocsátott iratokból az alábbi releváns tények voltak megállapíthatóak.

1) K. Zs. J. c. r. törzsőrmester 2016. október 21-én a Testület megkeresése nyomán kiegészítő jelentést készített, amelyben az alábbiakban ismertetettek szerint foglalja össze az intézkedést.

A törzsőrmester 2016. szeptember 24-én 6 órától 18 óráig látott el szolgálatot *-n N. M. r. őrmesterrel, az * forgalmi rendszámú szolgálati gépjárművel. A 09050-532-3/2016. ált. számú útiránytervnek megfelelően a H. tere, Sz. utca Debreceni útfélen látott el gépkocsizó járőrszolgálatot.

A szolgálati gépjárművel megállt a Sz. park parkolójában, ami a B. utcával szemben található, ez a parkoló a Sz. utcára néz. Itt a kijelölt gyalogátkelőhelyet figyelte kollégájával. Ellenőrizték, hogy a gépjárművezetők megadják-e az elsőbbséget a gyalogátkelőhelyre lépő gyalogosoknak.

15 óra körül a törzsőrmester által ismeretlen személy kerékpárját tolva kelt át a gyalogátkelőhelyen. Ez a személy a négysávos út több, mint felé elhagyta, amikor a Debreceni útfél irányából a Sz. út irányába közlekedő * forgalmi rendszámú gépjármű a gyalogost figyelmen kívül hagyva, lassítás és megállás nélkül keresztülhajtott a kijelölt gyalogátkelőhelyen.

A kiemelt szabálysértést észelve a szolgálati gépjárművel megkísérelték utolérni a járművet, melyet az Sz. és a J. utca kereszteződésénél található üzletsor parkolójában sikerült intézkedés alá vonni. A gépjármű vezetője kiszállt, a törzsőrmester tisztelgett, közölte vele nevét és jelvéyszámát, szolgálati helyét, és elkérte a személyazonosító igazolványát, lakcímkártyáját, vezetői engedélyét, valamint a jármű forgalmi engedélyét. Megállapítást nyert, hogy az intézkedés alá vont személy a panaszos.

A törzsőrmester közölte a panaszossal, hogy a kijelölt gyalogátkelőhelyen a gyalogosnak nem adta meg az elsőbbséget, aki már az úttest több, mint felét elhagyta, ezért az általa elkövetett kiemelt szabálysértés miatt vele szemben 15.000 forintos helyszíni bírságot szab ki, melyhez a jogalkotó 6 előéleti pontot rendel.

a) Ezek alapján a törzsőrmester előadta, hogy intézkedésének célja és jogalapja a kiemelt szabálysértést elkövető személlyel szembeni intézkedés lefolytatása és szankcionálása volt. Az 1/1975 KPM/BM együttes rendelet (továbbiakban KRESZ) 43. szakaszának (1) bekezdése, valamint a 2012. évi II. törvény 218. szakasza – Az elsőbbség és az előzés szabályainak megsértése – szolgáltatott jogalapot az intézkedés foganatosításához.

b) A panaszos által kifogásolt lelki kényszert, mint fogalmat a törzsőrmester nem ismeri, és nem is érti, mire érti a panaszos. A törzsőrmester tényeket közölt vele, mely szerint az egyik lehetősége – amennyiben elismeri a szabálysértést – hogy részére kitöltik a 15.000 forintos helyszíni bírságot. Amennyiben nem ismeri el a szabálysértés elkövetésének tényét, vele szemben szabálysértési feljelentést kezdeményez az illetékes rendőrkapitányságon. Tájékoztatta a panaszost, hogy az összeg azért 15.000 forint, mivel ez egy fix összegű szabálysértés, így sem többet, sem kevesebbet nem szabhat ki. A törzsőrmester előadása szerint az a megjegyzés nem hangzott el, amely szerint mindenképpen a rendőrségnek lesz igaza, akár elismeri a panaszos a felelősségét, akár nem.

c) A szabálysértés elkövetéséről valóban készült videofelvétel, melyet a rendőrség a helyszínen nem köteles bemutatni. A törzsőrmester azonban még azt is közölte a panaszossal, hogy azért sem tudja megmutatni a felvételt, mert a kamerájuk éppen lemerült, de amennyiben szeretné megtekinteni a felvételt, lehetősége nyílik rá az eljárás folyamán. A törzsőrmester jelentéséhez mellékelte a videofelvételt.

d) A törzsőrmester előadta, hogy a szolgálati gépjárműtől körülbelül 15-20 méterre volt a gyalogátkelőhely. Véleménye szerint a videofelvételen tisztán látszik, hogy a gépjárműből pontosan meg lehetett ítélni a szabálysértés elkövetését.

A törzsőrmester külön megjegyezte, hogy a panaszos az intézkedés első fázisában, amikor közölte vele az intézkedés tényét elmondta, hogy ő nem látott sem gyalogost, sem kerékpárost a gyalogátkelőhelyen. Amikor az intézkedés azon szakaszába értek, hogy tájékoztatta a panaszost a videofelvételről, a panaszos is és a felesége is elismerte, hogy valóban ott volt egy személy, aki az átkelőhelyen tolta a kerékpárját, de a panaszos úgy ítélte meg, hogy nincs veszélyhelyzet, és a gyalogos előtt keresztül tud hajtani

A panaszos a helyszíni bírságot elfogadta és aláírásával elismerte a szabálysértés elkövetését. A kitöltés után a panaszos és felesége – a rendőri intézkedést nem tisztelve – annyit mondtak, hogy „nem baj, majd mi ezt elintéztetjük, van nekünk egy nagyon jó ezredes ismerősünk az ORFK-nál”. A

törzsőrmester ezután megkérdezte, hogy szabad-e tudni a hivatkozott ezredes nevét, de erre azt a választ kapta, hogy „majd azt mi tudjuk”.

A törzsőrmester kiemeli, hogy a video-felvevő technikai eszköz 30 másodperceket rögzített, melynek következtében a csatolt videó első másodpercében jól látható, hogy a gyalogos az átkelőhelyen közlekedett, az út felét elhagyta, és a piros színű jármű elhaladt előtte.

2) Dr. G. S. r. ezredes 2016. október 25-én kelt átiratában a Testület által feltett kérdésekre az alábbi válaszokat adta.

a) A panaszossal szembeni rendőri intézkedésre azért került sor, mert a rendőrök észlelték, hogy a panaszos úgy hajtott át a gyalogátkelőhelyen gépjárművével, hogy az átkelőhelyen kerékpárját toló személynek nem adta meg az elsőbbséget annak ellenére, hogy az már a gyalogátkelőhelyen közlekedett. A panaszos ezzel megsértette a KRESZ 43. szakaszának (1) bekezdésében foglaltakat, mely a Szabs. Tv. szerint szabálysértésnek minősül.

b) Az intézkedő rendőr által készített jelentés alapján megállapítható, hogy nem volt szó „lelki kényszerről”, mivel a rendőrök csak közölték a panaszossal, hogy amennyiben elismeri a szabálysértést, akkor 15.000 forintos helyszíni bírságot szabnak ki részére, amennyiben nem ismeri el a cselekményét, abban az esetben szabálysértési eljárást kezdeményeznek vele szemben az illetékes rendőrkapitányságon. A rendőrök kinyilatkoztatták, hogy nem hangzott el olyan a részükről, hogy „úgyis a rendőröknek lesz igaza”.

c) A szabálysértés elkövetéséről készült videofelvételt azért nem tudták bemutatni a panaszosnak, mert a kamera lemerült, közölték továbbá a panaszossal, hogy a felvétel helyszínén történő megtekintését nem írja elő semmilyen jogszabály a részükre, annak tartalmát az eljárás során megismerheti.

d) A rendőrök H. településen, a Sz. park B. utcával szemben található parkolójában álltak. A rendőröktől körülbelül 15-20 méterre volt a kijelölt gyalogátkelőhely. A kamerafelvétel bizonyítja, hogy az adott helyről látni lehet a gyalogátkelőhelyet és egyértelműen meg lehet ítélni a szabálysértés elkövetését.

III.

A Testület a panaszbeadvány és a rendőrségtől kapott felvilágosítás alapján – figyelemmel a panaszolt intézkedés idején hatályos a rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (továbbiakban: Rtv.) és a 30/2011. (IX. 22.) BM rendelet (továbbiakban: Szolgálati Szabályzat) rendelkezéseire – **megállapította, hogy a rendőri fellépés és intézkedés érintette a panaszosnak a Magyarország Alaptörvénye (a továbbiakban: Alaptörvény) Szabadság és Felelősség fejezetének II. cikkében foglalt emberi méltósághoz való jogát, valamint XXIV. cikkében foglalt tisztességes eljáráshoz fűződő alapvető jogát az alábbiak szerint.**

1) A Testület elsőként azt értékelte, hogy a rendőrség a panaszost indokoltan, kellő jogszabályi felhatalmazás birtokában vont-e intézkedés alá.

A panaszbeadványban a panaszos arról számolt be, hogy gépjárművével való haladása során áthajtott egy gyalogátkelőhelyen – miközben egy rendőrautó elterelte a figyelmét – amely miatt később rendőri intézkedés alá vonták.

A rendőrségi dokumentációból kiderül, hogy az intézkedő rendőrök járőrszolgálatot láttak el, amikor észlelték, hogy az általuk megfigyelt gyalogátkelőhelyen haladó kerékpárt toló személynek a panaszos gépjárművével nem adta meg az elsőbbséget.

Az Rtv. 1. §-ának (2) bekezdés 4. pontja szerint a rendőrség az Alaptörvényben, az e törvényben és törvény felhatalmazása alapján más jogszabályban meghatározott bűnmegelőzési, bűnüldözési, államigazgatási és rendészeti feladatkörében közlekedési hatósági és rendészeti feladatokat lát el.

Az Rtv. 11. §-ának (1) bekezdése szerint a rendőr köteles a szolgálati beosztásában meghatározott feladatait a törvényes előírásoknak megfelelően teljesíteni, az előjárója utasításainak – az Rtv.-ben foglaltak figyelembevételével – engedelmeskedni, a közbiztonságot és a közrendet, ha kell, élete kockáztatásával is megvédeni.

Az Rtv. 13. §-a szerint a rendőr jogkörében eljárva köteles intézkedni vagy intézkedést kezdeményezni, ha a közbiztonságot, a közrendet vagy az államhatalom rendjét sértő, vagy veszélyeztető tény, körülményt vagy cselekményt észlel, illetve ilyet a tudomására hoznak. Ez a kötelezettség a rendőrt halaszthatatlan esetben szolgálaton kívül is terheli, feltéve, hogy az intézkedés szükségességének időpontjában intézkedésre alkalmas állapotban van.

A Szolgálati Szabályzat 9. §-a szerint a rendőr szabálysértés észlelése esetén feljelentést tesz, vagy – jogszabály által meghatározott esetekben – helyszíni bírságot szab ki, vagy helyszíni bírság kiszabása helyett – ha a szabálysértési eljárásról szóló törvényben megállapított feltételek fennállnak – szóbeli figyelmeztetést alkalmaz.

Tekintettel arra, hogy az intézkedő rendőrök közlekedésrendészeti ellenőrzés során jártak el, a Testület utal az Rtv. 44. §-ára, amelynek (1) bekezdés b) pontja szerint a rendőr az Rtv.-ben és a külön jogszabályban meghatározott közlekedésrendészeti feladatának ellátása során a közlekedési rendszabályok megtartását, a közlekedés szabályszerűségét – a jogszabályban meghatározottak alapján – ellenőrizheti.

A közlekedésrendészeti intézkedés során tehát a rendőrség ellenőrizheti a közlekedési rendszabályok megtartását. Ez az intézkedési jog a rendőrséget minden esetben (akkor is, ha egyébként jogsértésre utaló körülményt nem tapasztal) megilleti.

A rendőrség által hivatkozott és észlelt szabályszegéssel összefüggésben továbbá a Testület utal a KRESZ vonatkozó rendelkezéseire. A KRESZ 3. § (1) szerint: Aki a közúti közlekedésben részt vesz, köteles a) a közúti forgalomra, valamint a közútnak és környezetének a védelmére vonatkozó jogszabályi rendelkezéseket megtartani; b) a közúti jelzések rendelkezéseinek, továbbá a forgalom irányítására, ellenőrzésére jogosultak utasításainak eleget tenni; c) úgy közlekedni, hogy a személy- és vagyonbiztonságot ne veszélyeztesse, másokat közlekedésükben indokolatlanul ne akadályozzon, és ne zavarjon.

A KRESZ 43. szakaszának (1) bekezdése szerint a kijelölt gyalogátkelőhelyen a járművel a gyalogosnak elsőbbséget kell adni. Útkereszteződésnél a bekanyarodó járművel – kijelölt gyalogátkelőhely hiányában is – elsőbbséget kell adni a gyalogosnak, ha azon az úttesten halad át, amelyre a jármű bekanyarodik.

A Rendőrség által a Testület rendelkezésére bocsátott felvételen nem látszik az a pillanat, amikor a jármű áthalad a gyalogátkelőhelyen (a jelentésekből kiderül, hogy a videofelvétel rögzítő eszköz 30 másodperces bontásban rögzíti az eseményeket), de az átkelőhelyet elhagyó jármű sebességéből megállapítható, hogy a KRESZ 43. szakaszának (2) bekezdés rendelkezéseinek megsértésének gyanúja szintén fennállt. A (2) bekezdés szerint azt a helyet, ahol az (1) bekezdés értelmében a gyalogosnak elsőbbsége van, a jármű vezetőjének csak olyan sebességgel szabad megközelítenie, hogy a jármű vezetője az elsőbbségadási kötelezettségének eleget tudjon tenni. A jármű vezetőjének a kijelölt gyalogos-átkelőhelyet csak fokozott óvatossággal és olyan sebességgel szabad megközelítenie, hogy a járművel, amennyiben szükséges, a gyalogos átkelőhely előtt meg is tudjon állni.

A Testület a vonatkozó jogszabályhelyek ismertetését követően utal töretlen gyakorlatára, amely szerint valamely cselekmény tényállásszerűségét kizárólag a rendőri intézkedés jogalapja szempontjából vizsgálja. Az Rtv.-ben rögzített hatásköri szabályok szerint ugyanis a Testület nem veheti át a szabálysértési hatóság szerepét, azonban ha nem végezné el a rendőri intézkedés alapjául szolgáló cselekmény értékelését – akkor, amikor a rendőrség az intézkedés jogalapjaként szabálysértés elkövetésére hivatkozik – az alapjog-korlátozás vizsgálata üresedne ki. A fentiek alapján a Testület azt vizsgálta, felmerülhetett-e bármely jogellenes cselekmény elkövetésének olyan fokú gyanúja, amely a rendőrség oldalán intézkedési kötelezettséget keletkeztethetett.

A rendőrség határozottan arra hivatkozott, hogy a panaszos az elsőbbségadást elmulasztotta megadni egy kerékpárosnak, aki a gyalogátkelőhelyen haladt át. A panaszos ezt a tényt nem zárta ki, hiszen véleménye szerint a rendőrök elterelték a figyelmét, így a négy sávós útra leléphetett bárki, de azt nem láthatta a rendőrök miatt. A Testület véleménye szerint, a rendőrök által hivatkozott elsőbbségadási kötelezettség megszegésének észlelése alkalmas a rendőri intézkedés kezdeményezéséhez szükséges minimális szintű gyanú keletkeztetésére. A rendőri észlelés (jogellenes cselekmény elkövetése) bizonyosan olyan körülménynek volt tekintendő, amely alapján a rendőrséget intézkedési kötelezettség terhelte.

Mindezek alapján a Testület megítélése szerint a szabálysértés elkövetésének gyanúja bizonyosan olyan körülmény, amely a közrend védelme érdekében az Rtv. idézett 13. §-a alapján intézkedési kötelezettséget keletkeztetett. A rendőrség továbbá megfelelő jogszabályi felhatalmazás birtokában járt el akkor, amikor a panaszossal szemben az Rtv. 44. §-a alapján közlekedésrendészeti intézkedést foganatosított. A Testület megállapítása szerint a jogszerű rendőri fellépéssel nem sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz való joga.

2) A Testület vizsgálata tárgyává tette a rendőrök által alkalmazott hangnemet és bánásmódot.

A beadvány szerint az intézkedő rendőrök „lelki kényszert” alkalmaztak a panaszossal szemben, amellyel azt az érzést váltották ki belőle, hogy nem számít, hogy elismeri-e a felelősségét a szabálysértés elkövetésével kapcsolatban, „úgyis a rendőrnek lesz igaza”.

Az intézkedést foganatosító K. Zs. J. c. r. törzsőrmester kiegészítő jelentésében előadta, hogy nem érti, hogy mire célzott ezzel az állításával a panaszos. A törzsőrmester tényeket közölt a panaszossal, mely szerint az egyik lehetősége, hogy elismeri a szabálysértést és ebben az esetben kitöltik részére a helyszíni bírságról szóló dokumentumot, a másik lehetősége, hogy vele szemben szabálysértési feljelentést kezdeményeznek az illetékes rendőrkapitányságon. Arról is tájékoztatták a panaszost, hogy fix összegű helyszíni bírsággal sújtható szabálysértésről van szó, azaz se magasabb, se alacsonyabb összegű bírságot nem tudtak kiszabni. Olyan megjegyzés, hogy mindenképpen a „rendőröknek lesz igaza” nem hangzott el.

A Testület a panasz hangnemre vonatkozó része tekintetében utal az Rtv. 2. §-a (1) bekezdésének második mondatára, amely szerint a rendőrség tiszteletben tartja és védelmezi az emberi méltóságot, óvja az ember jogait. Az intézkedő rendőrökkel – mint a közhatalmi funkciót ellátó szerv tagjaival – szemben minden esetben elvárható az udvarias és kulturált fellépés. Ezen törvényi rendelkezéssel összefüggésben a Testület hangsúlyozza, hogy a rendőrökre, mint a közhatalom képviselőire, különös súllyal nehezedik az emberi méltóság, és az emberi jogok tiszteletben tartásának kötelezettsége. Ezért minden körülmények között elvárható a tisztességes, az általa képviselt közfeladat mértékéhez méltó, a másik személy emberi méltóságát mindenkor szem előtt tartó viselkedés és hangnem.

A Testület továbbá felhívja a figyelmet a Magyar Köztársaság Rendőrségének Etikai Kódexében (a továbbiakban: Etikai Kódex) foglalt követelményekre is, amelyek ugyan nem minősülnek jogszabályi előírásoknak, azonban alapjaiban meghatározzák a rendőri hivatás értékeit, megtestesítik az állampolgárok rendőrökkel szemben támasztott elvárásait, erkölcsi iránymutatásul szolgálnak, illetve morális alapot biztosítanak a rendőrség és az egyes rendőrök számára. Az Etikai Kódex 1. pontja szerint a rendőr „önként vállalt hivatásával szemben különleges társadalmi elvárások érvényesülnek, melyekre szolgálati viszonyának fennállása alatt mindvégig figyelemmel kell lennie”. Az Etikai Kódex 5. pontja kimondja, hogy „a rendőr a ráruházott hatalom alkalmazása során megfontolt és mértéktartó, intézkedéseit [...] indulatoktól mentesen hajtja végre, kerüli a szükségtelen konfliktusok kialakítását. Nem alkalmaz [...] megalázó bánásmódot és ezt másoktól sem tűri el.” A 7. pont utolsó mondata szerint pedig a rendőr „tudatában van annak, hogy saját személyén keresztül az egész testület megítéléséért is felelős.”

A Testület a fentiekén túlmenően utal a korábbi állásfoglalásaiban [lásd pl. a 65/2008. (VIII. 18.) sz. állásfoglalás indokolása II. részének 3. pontját] megfogalmazottakra, miszerint „a rendőri hivatást választóktól, főleg az Rtv.-ben is szereplő szolgálati feladatok ellátása során – ezen belül is első sorban akkor, amikor intézkedés közben az állampolgárokkal közvetlen kapcsolatba kerülnek – más állampolgárokénál magasabb erkölcsi tartás, fokozottabb türelmesség és tolerancia, körültekintő és mások számára példaértékű viselkedés várható el. Mindez adódik az Rtv. azon rendelkezéseiből, amelyek kiemelkedő közhatalmi jogosítványokkal ruházzák fel a rendőröket, így az államszervezetben belül kitüntetett pozícióba helyezve őket. Ezzel arányosan azonban az Rtv. és a Szolgálati Szabályzat szigorúbb követelményeket is támaszt velük szemben, és az ezeknek való megfelelést maradéktalanul megköveteli, a számonkérhetőség lehetőségeit is megteremtve.”

A Testület a két fél tényelőadásának alapos és pontos mérlegelését követően arra az álláspontra helyezkedett, hogy a panaszos és az intézkedő rendőrök egymással ellentétesen ítélték meg a rendőrök által alkalmazott tájékoztatás minőségét, a panaszos „lelki kényszerként” élte meg azt, míg a rendőrök úgy ítélték meg, hogy kötelességüket teljesítették és objektív tájékoztatást nyújtottak a panaszosnak az eljárásjogi kérdésekkel kapcsolatban.

A Testület az egymásnak ellentmondó rendőri és panaszosi állítások miatt nem tudott megnyugtatóan állást foglalni tekintetben, hogy a rendőrök által alkalmazott hangnem és bánásmód megfelelő volt-e, ezért csakis arra az álláspontra helyezkedhetett, hogy a panaszos emberi méltósághoz fűződő alapvető jogának sérelme nem volt megállapítható.

3) A Testület ezek után vizsgálata tárgyává tette azt panaszosi állítást, mely szerint az intézkedő rendőrök közölték vele, hogy a szabálysértésről videofelvétel készült, majd arra hivatkozva nem mutatták meg neki a felvételt – kérése ellenére – hogy egyelőre nem tudják kezelni a technikai eszközt, mert még új.

Az intézkedő rendőr kiegészítő jelentésében előadta, hogy a felvételt nem azért nem mutatták meg, mert nem tudták kezelni a technikai eszközt, hanem azért, mert az eszköz lemerült. A panaszt azonban tájékoztatták arról, hogy az eljárása során a továbbiakban biztosítják számára a felvétel megismerésének lehetőségét. A rendőrségi dokumentáció kihangsúlyozza, hogy a rendőröknek semmilyen törvényi előírás nem teszi kötelességükké a szabálysértésről készült videofelvétel helyszíni bemutatását.

Az intézkedő rendőröknek valóban nem törvényi kötelezettsége a szabálysértés elkövetéséről készült felvétel bemutatása a helyszínen. Azonban a Testület felhívja a figyelmet az Rtv. 2. §-ának (1) bekezdésére, mely szerint a rendőrség védelmet nyújt az életet, a testi épséget, a vagyonbiztonságot közvetlenül fenyegető vagy sértő cselekménnyel szemben, felvilágosítást és segítséget ad a rászorulóknak. A rendőrség tiszteletben tartja és védelmezi az emberi méltóságot, óvja az ember jogait. Az Rtv. továbbá az alábbiakat rögzíti a rendőrség segítségnyújtási kötelezettségéről a 24. § (1) bekezdésében: a rendőr köteles a feladatkörébe tartozó segítséget, illetőleg a hozzáfordulónak a tőle elvárható felvilágosítást megadni. (2) A magánérdekek védelme e törvény alapján csak akkor tartozik a rendőrség hatáskörébe, ha a törvényes védelem az adott körülmények között más módon nem biztosítható, vagy ha a rendőri segítség nélkül a jog érvényesíthetősége meghiúsulna vagy számottevően megnehezülne. (3) A segítségnyújtás csak halaszthatatlan szolgálati érdekből tagadható meg, közvetlen életveszély esetén csak akkor, ha a segítségnyújtás miatt több ember élete kerülne közvetlen veszélybe.

Mindezekre tekintettel megállapítható, hogy abban a kérdésben, hogy a rendőrök valójában milyen okból nem mutatták be az elkészült felvételt, a Testület megnyugtatóan nem tudott állást foglalni a bizonyítékok csekély volta és az egymásnak ellentmondó panaszosi illetve rendőri állítások miatt. A történeti tényállás kialakítása során azonban, az kiderült a Testület számára, hogy az intézkedő rendőrök tájékoztatási kötelezettségük teljesítésének körében felhívták a panaszos figyelmét arra, hogy a felvételt az eljárás során megtekintheti, amellyel lehetővé tették számára, hogy a későbbiekben megismerje a bizonyíték tartalmát.

A Testület megállapítása szerint – a fent írtak alapján –azáltal, hogy a helyszínen nem tekinthette meg a felvételt a panaszos, de a tájékoztatást megkapta arról, hogy a későbbiekben az eljárás során erre lehetősége lesz, a panaszos tisztességes eljáráshoz való joga nem sérült.

4) A panaszos állítása szerint a rendőrök nem olyan helyen álltak a szabálysértés elkövetésekor, ahonnan pontosan meg lehetne ítélni a távolságot, így véleménye szerint fennáll a tévedés elkövetésének veszélye a szabálysértés elkövetésének vonatkozásában. A panaszos állítása szerint a rendőrségi gépjármű helyzete elterelte a figyelmét, emiatt fordulhatott elő, hogy nem észlelte a gyalogátkelőn közlekedőt, így akár el is mulaszthatta az elsőbbségadást.

Az intézkedő rendőr kiegészítő jelentésében előadta, hogy a szolgálati helyüket helyesen választották meg, és ezt erősíti az a tény is, hogy a videofelvételen tisztán, pontosan látszik a szabálysértés elkövetése.

A Rendőrség által a Testület rendelkezésére bocsátott videofelvételen nem látható a szabálysértés elkövetésének azon pillanata, amelyben a kerékpárt toló személy a gyalogátkelőhelyre lépett. Tisztán látszik azonban, hogy amint a panaszos gépjárműve elhagyta a gyalogátkelőhelyet, a kerékpárt toló személy már a gyalogátkelőhely közepén haladt. A Testület hatáskörén kívül esik annak megítélése, hogy a panaszos elkövetett-e szabálysértést, azonban a felvétel alapján – a Testület által vizsgálható

kérdések körében – megállapítható, hogy a rendőrök megfelelő rálátással bírtak az általuk megfigyelt útszakaszra. Mivel a panaszos külön hivatkozik arra, hogy figyelmét elterelte a rendőrségi gépjármű, megállapítható, hogy a rendőrök – az intézkedési kultúraváltásnak megfelelően – jól látható helyen, megfelelően választották meg a pozíciójukat. A Testület kiemeli a továbbiakban, hogy a panaszos azon kifogása, hogy a rendőrök „elterelték a figyelmét” nem hívható fel szabálysértés elkövetése esetén.

Mindezekre tekintettel a Testület arra a megállapításra jutott, hogy nem sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz fűződő joga a szolgálati jármű pozíciójának vonatkozásában.

IV.

A Testület az ügy gondos mérlegelése alapján arra a következtetésre jutott, hogy a közlekedésrendészeti intézkedést jogszerűen és indokoltan hajtották végre a rendőrök. A Testület az ellentmondó bizonyítékok miatt nem tudta megállapítani, hogy a rendőrök által alkalmazott hangnem illetve bánásmód sértette-e a panaszos emberi méltósághoz fűződő alapvető jogát. Nem sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz fűződő joga azáltal, hogy a helyszínen nem tudta megtekinteni a szabálysértésről készült videofelvételt, illetőleg azáltal sem, hogy az intézkedő rendőrök milyen módon választották meg a szolgálati gépjármű pozícióját a gyalogátkelőhely megfigyeléséhez.

A fentiek alapján a Testület az Rtv. 93. § (2) bekezdése alapján a rendelkező részben foglaltak szerint döntött, és a panaszt átteszi az intézkedést foganatosító szerv vezetőjéhez.

Budapest, 2017. július 6.

Dr. Lukács Tamás
elnök

Dr. Kozma Ákos
elnökhelyettes

Fráterné dr. Ferenczy Nóra
testületi tag

Dr. Wildner Domonkos
előadó testületi tag

Dr. Cservák Csaba
testületi tag